

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ สภาวะและผลกระทบของการไร้ที่ทำกินของชาวนาอำเภอ
 คอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่
 ชื่อผู้เขียน นายโกเมศ เจริญกาญจน์
 ภาควิชาการ สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
 คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ประชิต	ณ บางช้าง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์	เกี่ยวกิ่งแก้ว	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ เสาวรส	ณ บางช้าง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงภาวะไร้ที่ทำกินในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาถึงมูลเหตุ ปัจจัย และผลกระทบที่ทำให้เกษตรกรต้องขายที่ดินจนกลายเป็นผู้ไร้ที่ทำกิน และ 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้ไร้ที่ทำกินต้องประสบหลังจากขายที่ทำกิน และแนวนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อการแก้ไขปัญหาเกษตรกรไร้ที่ทำกิน โดยทำการศึกษาในภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรในเขตอำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ ที่อยู่ในภาวะไร้ที่ทำกิน และเช่าที่ดินเพื่อใช้ในการเกษตรกรรม ผลของการศึกษาพบว่า

1. เกษตรกรในเขตอำเภอคอยสะเกิดในปัจจุบันยังคงไร้ที่ทำกิน มีพื้นที่ถือครองในด้านการเกษตรเฉลี่ย 5.9 ไร่ และผู้ไร้ที่ทำกินนี้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในเขตอำเภอคอยสะเกิดทั้งสิ้น
2. ในช่วงเวลา 6 ปีที่ผ่านมาเกษตรกรนิยมขายที่ทำกินเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุผลไม่มีผู้ช่วยทำงานเกษตรเป็นอันดับแรก เหตุผลรองลงมาคือต้องการนำเงินไปชำระหนี้ และเหตุผลเดียวกันนี้ยังคงพบเห็นอยู่ในปัจจุบัน มีผลทำให้เกษตรกรที่ยังเหลือที่ทำกินอยู่บ้างอาจต้องขายที่ทำกินต่อไปอีก ทั้งยังปรากฏว่าผู้ที่เคยขายที่ดินทำกินปัจจุบันเงินที่ได้จากการขายที่ดินนั้นถูกใช้ไปหมดแล้ว และการใช้เงินไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์
3. การขายที่ดินของเกษตรกรทำให้ส่วนหนึ่งต้องหันไปประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะอาชีพรับจ้าง เพิ่มมากขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. รัฐบาลควรสนับสนุนให้ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมเช่นเดิม โดยเปลี่ยนจากพืชเศรษฐกิจที่ต้องการพื้นที่มากไปเป็นพืชเศรษฐกิจที่ต้องการพื้นที่น้อยลง หรือเปลี่ยนจากพืชไร่ไปเป็นพืชสวน

2. รัฐบาลและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ต้องสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการเกษตร และเพื่อการชำระหนี้ โดยกำหนดระยะเวลาชำระคืนตามความเหมาะสม และอัตราดอกเบี้ยต่ำ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title	Conditions and Impacts of Landlessness Among Farmers in Amphoe Doi Sa Ket, Changwat Chiang Mai.		
Author	Mr. Komez Charoengan		
M.A.	Political Science		
Examining Committee :			
	Assoc. Prof. Prachid	Na-Bangchang	Chairman
	Assoc. Prof. Somsak	Keawkingkeo	Member
	Assoc. Prof. Wawaros	Na-Bangchang	Member

Abstract

This independent study has the following objectives :

1. to learn about the present scenario of the problem on landless farmers.
2. to learn about the causal factors and the effects of landless farmers.
3. to learn about the effectiveness of government policy on landless farmers.

Field research which uses personal interviews is the main research methodology of this study. The samples are petty landless farmers who rent paddy fields from land lords in Doi Sa Ket district. Various statistical techniques are used in the study's data processing. The study finds that :

1. a large percentage of farmers in Doi Sa Ket district are landless farmers who farm on rented land with averaged land size of 5.9 rais. Almost all of these landless farmers used to have domicile in Doi Sa Ket district.

2. during the past 6 years, Doi Sa Ket's farmers wanted to sell their land owing to the reasons of : a) lack of farm workers. b) to pay off the due debts and this reason is still the prime causal factor up to the present. It is found that farmers who sold their land titles have spent all of their money, mostly in unproductive ways.

3. after the sale of farm lands, a large percentage of Doi Sa Ket landless farmers have to switch from agricultural occupation to construction and industrial occupations.

The study had the following recommendations :

1. the government should promote the production of cash crops which require smaller size of land to replace the production of rice to farmers.

2. the government should extend credit loans to farmers via the Bank of Agriculture and Cooperatives which must be long term loans with low interest rate.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University